

روز بزرگداشت دانشمند شهیر امامی "خواجه نصیرالدین طوسی"

ابوجعفر محمدبن محمد معروف به خواجه نصیرالدین طوسی و ملقب به استاد البشر و محقق طوسی در سال 597 ق در طوس به دنیا آمد.

ابوجعفر محمدبن محمد معروف به خواجه نصیرالدین طوسی و ملقب به استاد البشر و محقق طوسی در سال 597 ق در طوس به دنیا آمد. وی در ابتدا علوم عقلی و نقلی و حکمت مشاء را آموخت و در سال 615م هجری بعد ریاضیات، فقه، فلسفه، نجوم و ادبیات را خواند به طوری که در علوم روز به تبحر و استادی تمام رسید. وی چند سال پس از واقعه حمله سپاهیان چنگیزخان مغول، به قلعه اسماعیلیه پناه برد و در آنجا نیز از تالیف و نگارش باز نایستاد. با غلبه سپاه مغول بر اسماعیلیان، خواجه نصیرالدین به خدمت هلاکوخان مغول پیوست و با استفاده از نفوذ خود، از کشتار مردم و دانشمندان و تخریب آثار فرهنگی و علمی و غارت شهرها و روستاها جلوگیری نمود. پس از فتح بغداد و سقوط عباسیان، خواجه نصیر مأموریت یافت تا رصدخانه مراغه را ترتیب دهد. او جماعتی از ریاضی دانان بزرگ گردآورد و کار احداث رصدخانه را در سال 657 ق آغاز کرد. خواجه، با این کار، عالمان بزرگ زمان را که پراکنده بودند در یک مکان، جمع کرد و همچنین کتابخانه و ای عظیم در محل رصدخانه مراغه احداث نمود. این عالم سترگ برای تهیه کتاب ریاضی و دیگر آثار، کتبی از بغداد، شام و شمال آفریقا و اطراف و اکناف ایران فراهم نمود و کتابخانه و ای با بیش از چهارصد هزار جلد کتاب، ایجاد کرد. عمر خواجه از این پس در خدمات علمی گذشت. خواجه نصیرالدین، یکی از بزرگترین بنیانگذاران کلام شیعه و پیشاهنگ بزرگ فلسفه مشاء بود و ضمن تأیید حکمت ابن سینا، به شرح مشکلات اشارات پرداخت. وی همچنین آثار متعددی را در علوم مختلف به نگارش درآورد که اخلاق ناصری، تجرید العقاید، ذیح ایلخانی، اوصاف الاشراف، اساس الاقتباس و تذکره نصیری و بیش از شصت اثر دیگر در اصول دین، اخلاق، منطق، هندسه، هیئت، نجوم و عروض و شعر از آن جمله اند. خواجه نصیرالدین سرانجام در سال 672 در 75 سالگی، شانزده سال پس از تاسیس رصدخانه درگذشت و در کاظمین به خاک سپرده شد.